

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Havass Nikolett ügyvéd által képviselt felperesnek, a személyesen eljáró I. rendű, valamint az I. rendű alperes által képviselt II. rendű alperesek ellen, jutaléktartozás iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2010. július 5. napján meghozott, 20.P.24.180/2007/17. számú kijavított ítélete ellen, a felperes részéről 19. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság kijavított ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit pedig megváltoztatja, és az alperesek tőke-marasztalásának összegét 18.327.301 (tizennyolcmillió-háromszázhuszonhétezer-háromszázegy) forintra felemeli.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 192.000 (százkilencvenkétezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az I. rendű alperes a II. rendű alperes beltagja. A felperes, mint megbízó, 2003. augusztus 25-én biztosítási ügynöki- és bankbiztosítási tanácsadói tevékenység ellátására irányuló megbízási szerződést kötött a II. rendű alperessel, mint megbízottal. A szerződéshez tartozó kiegészítő megállapodás értelmében a II. rendű alperes a megbízási szerződésből eredő kötelezettségeinek a teljesítését az I. rendű alperes személyes közreműködésével vállalta. A megbízási szerződés rögzíti, hogy a II. rendű alperes a felperes jutalékszabályzata szerint jogosult díjazásra. A felperes jutalékszabályzatának 9. §-a kimondja, hogy a megbízónak kifizetett jutalék meghatározott része visszajár a felperesnek, ha a megbízott közreműködésével létrejött biztosítási szerződés a szabályzatban rögzített időn belül megszűnik. A felperes és a II. rendű alperes a közöttük létrejött megbízási szerződést 2007. január 4-én megszüntették. A megszüntető megállapodást

tartalmazó okiratban a II. rendű alperes elismerte, hogy 18.626.264 forint jutaléktartozása áll fenn a felperessel szemben. A felperes és az I. rendű alperes 2007. január 10-én írásbeli megállapodást kötöttek, amelyben az I. rendű alperes is elismerte a tartozást, és kötelezettséget vállalt annak részletekben való teljesítésére. A II. rendű alperes 2007. február 9-én 150.000, 2007. május 24-én 100.000, 2007. július 10-én 2.000.000 forintot fizetett meg a felperesnek.

A felperes a keresetében 18.327.301 forint tőkének, utána 2008. július 24. napjától a kifizetés napjáig járó, a gazdálkodó szervezetek egymás közötti jogviszonyában irányadó törvényes mértékű késedelmi kamatnak, és a perrel felmerült költségeinek a megfizetésére kérte kötelezni a II. rendű alperest. Kérte az I. rendű alperes mögöttes felelősségének a megállapítását a tartozásnak a II. rendű alperes vagyonával nem fedezett részéért. Keresetét arra alapította, hogy a II. rendű alperes a megbízási szerződés alapján a felperesnek visszajáró, és általa elismert összegű jutalékot nem fizette vissza.

Az alperesek az ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Vitatták a tartozás fennállását. Állították, hogy tévedésben voltak a tartozáselismerő nyilatkozataik aláírásakor, mert a felperes nem mutatott elszámolást, és nem bizonyította azt, hogy a biztosítási szerződések az alperesek érdekkörében felmerült okból szűntek meg. Az I. rendű alperes a védekezésében hivatkozott arra is, hogy a megbízási szerződés a felperes és a II. rendű alperes között jött létre, a jutalékot a II. rendű alperes kapta, ezért őt terheli a visszafizetés kötelezettsége. Állította továbbá, hogy tartozáselismerő nyilatkozatát kényszer és fenyegetés hatása alatt írta alá; a felperes az aláírás elmaradása esetére börtönbüntetést és végrehajtási eljárást helyezett kilátásba. Előadta, hogy a 2007-ben visszafizetett 2.250.000 forinton felül 2006-ban is visszafizetett 1.500.000 forintot.

Az elsőfokú bíróság a kijavított ítéletével kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 16.077.301 forint tőkét, utána 2008. július 24. napjától a kifizetés napjáig járó, a gazdálkodó szervezetek egymás közötti jogviszonyában irányadó törvényes mértékű késedelmi kamatot, valamint 1.733.182 forint perköltséget. Kötelezte az I. rendű alperest a követelés II. rendű alperestől be nem hajtható részének a megfizetésére, a behajthatatlanság megállapításától számított 15 napon belül. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperes és a II. rendű alperes között a Ptk. 474. § (1) bekezdésében körülírt megbízási szerződés jött létre. Kifejtette, hogy a II. rendű alperes a Ptk. 479. § (2) bekezdése alapján a szerződés megszűnésekor köteles volt elszámolni a felperessel. A felperes jutalék visszafizetése iránti követelését az alperesek elismerték, ezért a Ptk. 242. § (1) bekezdése alapján az alpereseket terhelte annak a bizonyítása, hogy a tartozás nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető, vagy a szerződés érvénytelen. Az alpereseket terhelte annak a bizonyítása is, hogy a tartozáselismerő nyilatkozat aláírásakor tévedésben voltak, illetve kényszer vagy fenyegetés hatása alatt álltak. Az alperesek bizonyítási indítványt nem terjesztettek elő, ezért a bizonyítás sikertelenségét az alperesek terhére kellett értékelni. Az elsőfokú bíróság a II. rendű alperes tartozásának összegét a tartozáselismerő nyilatkozattal egyező

összegben állapította meg, és levonta abból a már teljesített 2.250.000 forintot. Az I. rendű alperes mögöttes felelősségét a Gt. 101. §-a alapján állapította meg.

Az ítélet ellen, annak részbeni megváltoztatása és a marasztalás 18.327.301 forintra történő felemelése, valamint az alperesek másodfokú perköltségben marasztalása érdekében a felperes terjesztett elő fellebbezést. Fellebbezésében előadta, hogy a II. rendű alperes által teljesített 2.250.000 forintot levonta a II. rendű alperessel szemben fennálló követeléséből, és a keresetet az ilyen módon csökkentett összeg megfizetése iránt terjesztette elő. Emiatt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság az alperesek marasztalását mérsékelte a kereset benyújtását megelőzően elszámolt teljesítésekkel. Rámutatott, hogy ennek következtében a teljesítések kétszer kerültek levonásra az alperesek tartozásából.

Bár az elsőfokú bíróság ítélete nem tartalmaz a keresetet részben elutasító rendelkezést, ítéletének indokolásából egyértelműen kitűnik, hogy a keresetet a II. rendű alperes által teljesített 2.250.000 forint tekintetében nem találta megalapozottnak, és a keresetet a 16.077.301 forintot meghaladó részben elutasította.

A felperes a fellebbezésében kizárólag az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet elutasító rendelkezését támadta. A fellebbezéssel meg nem támadott marasztaló rendelkezés a Pp. 228. § (4) bekezdése értelmében első fokon jogerőre emelkedett. Emiatt a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét kizárólag a fellebbezéssel támadott elutasító rendelkezés tekintetében vizsgálta felül.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés megalapozott.

Az elsőfokú eljárásban a felperes 6. sorszámú előkészítő iratának mellékleteként csatolt elszámolásból kétséget kizáróan kitűnik az, hogy a felperes elszámolta a II. rendű alperes javára a 2007. februárjában teljesített 150.000 forintot, a 2007. májusában megfizetett 100.000 forintot, és a 2007. júliusában teljesített 2.000.000 forintot. Ezeknek a részteljesítéseknek az összegével a felperes a II. rendű alperessel szemben fennálló követelését csökkentette, és keresetét már az ilyen módon mérsékelt követelés megfizetése iránt terjesztette elő. Ezért a II. rendű alperes részteljesítésének újbóli elszámolására, ennek következményeként pedig az alperesek marasztalásának további csökkentésére a perben már nem volt lehetőség. Erre figyelemmel a felperes keresete a keresetlevélben megjelölt 18.327.301 forint erejéig megalapozott.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel megtámadott rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és az alperesek tőke-marasztalásának összegét 18.327.301 forintra emelte fel. A II. rendű alperest a Pp. 239. §-a szerint alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte másodfokú perköltség megfizetésére.

Budapest, 2011. május 6.

. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Lente Sándor s. k. előadó bíró, Dr. Csóka István s. k. bíró